

Една типично британска бъркотия

Това е заглавието на доклад на Британската метрична асоциация от юли 2003 г., адресиран до правителството. Става дума за бъркотията, съществуваща в използваните във Великобритания единици. Още преди почти 50 години британското правителство приема решение за преминаване от имперска система единици към СИ. То обаче предвидливо не поставя срок за приключване на този процес. Предвидливо – защото всички са наясно каква упорита обществена съпротива ще срещне (и среща!) той. Мнозина в кралството реагират към предложението да преминат към метричната система така, както ние реагираме на намеци, че би било добре да сменим кирилицата с латиница. (Още повече, че в техния случай става дума за система, рожба на вековните им съперници – французите. Исторически погледнато, фактът, че сега и едните, и другите са членове на Европейския съюз, е твърде скорошен, за да може да изтрие стародавните наслоения.)

В резултат от правителственото решение обаче във Великобритания се създава обстановка, която вече се оценява като абсурдна. Британецът измерва собствената си маса в единицата **стон**, но голямата част от храните си купува на **килограм**. Пие бирата си на **пинти**, но минералната вода се продава на **литри**. Бензинът също се продава на литри, но разходът на гориво в леките коли се мери в **галони за миля**.

Бъркотия има и в използването на самите имперски единици. Така например на един и същ пътен знак по шосетата може да се срещнат разстояния, изразени в три различни системи: напр. разстоянието до приближавано препятствие е указано в **ярдове**, ограничението за височина на превозното средство – в **метри**, а ограничението за широчината му – във **футове** и **инчове**. (Ярд и фут са единици от различни системи, не можете да кажете “Стаята е дълга 7 ярда и 2 фута.”)

Бъркотия създават и средствата за масово осведомяване дори при използване на единиците за температура. С цел да засилят психологическия ефект, през зимата ниските температури се изразяват в целзиеви градуси, а летните високи температури – по Фаренхайт. Много по-впечатляващо звучи “Ноещс температурата падна до -10 градуса по Целзий!”, отколкото “Ноещс температурата падна до +18 градуса по Фаренхайт!”. И обратно – много по-впечатляващ е изразът “По обед жегата достигна 77 по Фаренхайт!”, отколкото “По обед жегата достигна 25 градуса по Целзий!” (за тях 25 °C си е жегата). Затова на шега се казва, че англичаните са въвели единицата “**сентихайт**” – “centiheit”: комбинация от “centigrade” и “fahrenheit”.

Тази бъркотия, разбира се, има своите отрицателни икономически последици (засилващи се след влизането в Европейския съюз), защото едновременното използване и на имперската, и на метричната система усложнява и оскъпява редица дейности. Затова споменатият доклад апелира към правителството да ускори окончателното въвеждане на метричната система.

Както се полага на една демократична държава обаче, наред с борещата се за въвеждане на метричната система Британска метрична асоциация съществува и организация с противоположна цел – Фонд за защита на жертвите от метричната система. Неговият шеф нарича отказването от имперската система направо “политическо самоубийство”.